

Lørdagspraten

NAVN: Sissel Grana

ALDER: 39 år

YRKE: Dyretolk

SIVILSTAND: Gift med Paal og har barna Henrik (snart 5) og Jostein (snart 3)

AKKURAT NÅ: Holder dyretolkekurs i Sunndal i helgen. Driver Sigrasenteret (www.sigras.no)

HELE LIVET har hun snakket med dyrene, men først for drøye fem år siden forsto Sissel Grana hva hun kunne. Sunndalskvinnen har alminneliggjort dyretolking.

SIV STORLØKKEN

SUNNDAL: Du har kanskje sett henne både på «Hundeskolene» på TV2 og «Dyrisk» på NRK.

At noen kan snakke telepatiske med dyr er bare de siste årene blitt langt mer offentlig kjent - og akseptert. En god del av æren har Sissel og hennes kolleger ved Sigrasenteret.

DYREVENN. I dag bor hun i Horten sammen med mann, to sønner, en hund og tre katter, men det hele begynte på Sunndalsøra. Hit flyttet hun som seksåring før hun som 19-åring forlot bygda etter videregående.

Hjemme i Drivavegen hadde de bare katt, men mens de andre jentene på hennes alder passet småungene i nabolaget passet Sissel naboenes hunder. Fra hun var 12 til 18 år holdt hun på med hest hos Laila Furu, og hun utdannet seg til både hundetrener og hesteinstruktør.

Kattene sine har hun alltid funnet igjen, og hun har vært god på å vite hvor for eksempel hestene hadde vondt. Nå skjønner hun hvordan og hvorfor.

- Jeg trodde jo jeg så det -

Fem kjappe

Det provoserer meg: Dyrplageri.

Det gjør meg glad: Familien min.

Viktigste duppeditt i hverdagen: Mobiltelefonen.

Ønsker å stå fast i heisen sammen med: Einar Lunde fra NRK. Han tror jeg det hadde vært spennende å prate med, jeg tror han er veldig kunnskapsrik. Han imponerte meg veldig med et intervju for mange år siden, under apartheid-tiden i Sør-Afrika. Det har jeg aldri greid å glemme.

Ildsjeler som fortjener en blomst: Siri Marthinsen i dyrevernorganisasjonen Noah. Hun er en dyrlege som jobber for dyrevern og får gjort masse.

med øynene mine. Når jeg tenker tilbake skjønner jeg jo at jeg har kunnet kommunisere med dyr hele livet.

OPPDAGELSEN. Omveltningen kom for fem og et halvt år siden. Fulle av skepsis tok Sissel og en venninne med seg hver sin hund til en svensk hundetolk. De la planer for å ikke «gå i fella» ved å supplere eller gi noe informasjon gratis på annet vis. Og de var klare på at hvis de skulle tro på dette, måtte det være meget konkret.

Det ble det.

Sissels hund fortalte at han hadde vondt i hoftene. Da de etterpå tok røntgen viste det seg at hunden hadde en hoftelidelse. Hunden fortalte også at blant annet at Sissel var gravid - og at familien nettopp hadde byttet ut bilen som «var så liten som en eske» med en større.

- Dette var så tidlig i svangerskapet at det ikke vistes på meg - og vi hadde ikke fortalt det til noen ennå. At hunden visste det, var en kjempeoverraskelse. Vi kjørte i min venninnes bil, så tolken kunne heller ikke ane om hvilken bil vi hadde, forteller Sissel, som skjønnte at dette var reelt.

Den samme dyretolken lærte henne å utvikle evnene.

- Jeg tenkte at denne muligheten var såpass fantastisk at dette måtte jeg prøve.

Siden har hun utviklet seg raskt, og med to graviditeter og mammapermisjoner har hun hatt god tid til å dyrke det som nå er heltidsjobb. Jobben som spesialpedagog ved en ungdomsskole er et tilbakelagt stadium.

KURS. Nå er hun i Sunndal nettopp for å holde kurs for andre som ønsker å utvikle disse evnene. I tillegg inviterer hun både barn og voksne til gratis foredrag på Trædalsbakken mandag kveld klokken 19.

Ifølge Sissel, som selv har snakket med mange hundre dyr, er dette noe alle kan gjøre.

- Det er en helt naturlig evne som alle kan utvikle. At jeg har blitt god skyldes både evner og talent, men aller mest at jeg har arbeidet steinhardt for å utvikle evnene.

SKOLE. Høsten for to år siden kom hun med boken «Dyrekommunikasjon - når dyrene får en stemme», og hele førsteopplaget på 2.500 er utsolgt. Nylig kom en revidert andreutgave ut. Hun har også kommet med cd sammen med meditasjonsmusikeren Egil Fylling. Til

SNAKKER SAMMEN: Sissel Grana kan snakke med våre beste venner, dyrene. Her sammen med hunden.

hans musikk leser hun tre av sine meditasjoner. Også denne selger veldig bra.

- Det er ikke en opplæringscd i å snakke med dyr, men gir indre ro og hjelp i å komme i kontakt med dyr.

I tillegg til kurs har Sissel startet Dyretolkskolen. Der har hun så langt utdannet 20 tolker. Noen av elevene jobber i dag hos henne på Sigrasenteret. Der er de i alt fem ansatte, men har samarbeid med flere. I alt er de fem dyretolker.

- Det er flere og flere som driver med dette, men det er vanskelig å si akkurat antall. Mange gjør dette uten å snakke høyt om det.

KULTUR. Ryktebørsen er så aktiv at avtalebøkene er fulle, selv med minimal annonsering. Sissel samarbeider også tett med noen dyrleger, som sender henne kunder hvis de står fast, vil vite om smertene fortsatt er

slik at de skal fortsette med medisiner og så videre.

- Det er et fantastisk samarbeid.

At mange føler dyretolking er mystisk mener Sissel har sammenheng med den norske kulturen hvor man læres opp til at dette er umulig.

- Det sitter sterkt i oss. Hadde vi vært indianere ville vi ha lært dette fra vi var små, sier hun og forteller om da en indianerdame som dyretolket ble spurt om når hun begynte.

- For henne var det umulig å tenke på. Hun hadde hatt det med seg hele tiden.

Indianerdamen fortalte om da hun var med bestemor på gården, hvor det var mange dyr - men ikke noe gjerde. Nærmest med fingrene gjerdet bestemoren inn området dyrene skulle være på, og ba dem være der. Og det var de.

VIL BLI KJENT. Noen opp-

søker Sissel bare for å bli kjent med dyret sitt, andre fordi alt annet er prøvd.

- Det er forbausende mange i den første kategorien.

Og dyrene forteller masse, er veldig konkrete og fokuserer på det som er viktig for dem. Sissel gir et eksempel:

- De kan fortelle at en unge ikke har det bra, og ber foreldrene om å passe på dem. Kanskje skjønner ikke foreldrene noe når jeg forteller med, men dyret holder på sitt. Når foreldrene snakker med ungen viser det seg å stemme. Flere unger har fått hjelp takket være dyrene, som ofte er deres beste venner.

De fleste dyrene Sissel snakker med er fornøyde og har det bra, men kan ha ønsker om enkelte ting de vil ha annerledes. De kan også fortelle at noen av menneskene må til lege - eller at de selv har

iskeren

den Bonnie.

vondt.

- Da jeg begynte ble jeg overrasket over hvor mange hunder som har nakkeskade. Nå blir jeg overrasket om de ikke har det.

Hennes erfaringer stemmer overens med en studie en dyrlege har utført. 78 prosent av hundene hadde da nakkeskade.

Sissel utpeker halsbåndet som den store synderen og grimer. Derfor anbefaler hun sele.

KATTEN SOM TISSET. - Hva er den mest spesielle historien du har opplevd?

- Det er nesten umulig å vite, men en av de spesielle var en katt som drev og tisset inne. Eieren var helt oppgitt, for det hadde stått på lenge.

Mens de fortsatt sto på venteliste, ringte eieren frustrert til Sissel: Katten, som tidligere hadde tisset på gulv og i sofa, hadde denne dagen tisset i ste-

kepannen - mens det ble laget mat. Til Sissel kunne katten fortelle om så store smerter i kroppen at hvis den ikke kunne bli bra ville den heller dø.

- Etterpå fant dyrlegen akkurat det katten hadde fortalt om, og ga behandling. Siden har den ikke tisset inne.

GLADE DYR. - Hvordan reagerer dyrene når du snakker med dem?

- De blir kjempeglade, og lettet over å få svar.

At dyrene setter pris på å få en stemme bekreftes av eiere med dyr som vanligvis er lite glad i å bli fraktet. Når de vet de skal til Sissel, er all motstand borte.

Dette gjør at Sissel er svært bevisst på å gjøre en god jobb, og har en lavere terskel for å sykemelde seg i denne jobben enn ellers.

- Er jeg forkjølet er det ikke sikkert jeg får det med meg

om det er dyr som har vondt i halsen, illustrerer hun.

SKJERMER SEG. Er hun i nærheten av mange dyr, blir hun ikke bombardert med signaler. Hun kontrollerer evnene, og snakker ikke med dyrene uten at hun vil det. I tillegg er hun av etiske hensyn opptatt av å ikke snakke med dyrene uten at eierne vet det.

- Men er jeg et sted der det er mange dyr som ikke har det bra kommuniserer de så sterkt at jeg ikke greier å stenge det ut.

Derfor er hun aldri på travløp eller sirkus.

- Underholdning med dyr er ikke underholdende for meg lenger, sier Sissel, og understreker at ikke alle travløpshester har det fælt.

Mange har imidlertid egentlig ikke lyst og blir presset.

- Derfor skjerner jeg meg selv.